

5. 7. Umění a kultura

5. 7. 1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova vede žáky k pozitivnímu a aktivnímu vztahu k hudbě. Rozvíjí jejich hudební a rytmické schopnosti, zpěv, popř. dovednost hrát na hudební nástroj. Pracuje s dětskou fantazií. Seznamuje žáky úměrně jejich věku s dějinami hudby, s konkrétními díly významných autorů a učí je o uměleckých dílech přemýšlet a své myšlenky verbalizovat. Kromě toho je učí základům hudební teorie.

Časové vymezení předmětu

Předmět hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v každém ročníku, tj. od 1. do 9. třídy s hodinovou dotací 1 hod. týdně.

třída	první	druhá	třetí	čtvrtá	pátá	šestá	sedmá	osmá	devátá
dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

- výklad učitele
- poslech uměleckého díla a následná diskuse
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- společný zpěv s doprovodem
- práce s Orfeovými rytmickými nástroji
- didaktické hry
- návštěvy koncertů a hudebních vystoupení

Možné evaluační nástroje

- pozorování žáka
- žákův hudební projev
- autoevaluace žáka

Mezipředmětové vztahy

- *český jazyk* – hymna, národní a ukazovací písně, světoví interpreti, hudební styly a skupiny, hry na hudební nástroj, slovní zásoba hudebních nástrojů (vizuální a poslechové rozeznání)
- *anglický jazyk* – hymny anglicky mluvících zemí, národní a ukazovací písně, světoví interpreti, hudební styly a skupiny, konverzace a projekty na téma oblíbených zpěváků, skupin, hry na hudební nástroj, slovní zásoba hudebních nástrojů (vizuální a poslechové rozeznání)

- *matematika* – délky not, rytmus
- *informatika* – generování tónů, harmonie
- *vlastivěda* – hudba jednotlivých evropských národů, čeští hudební skladatelé
- *občanská výchova* – známí umělci z oblasti hudby – skladatelé a interpreti, příležitostný zpěv či poslech (např. státní hymny)
- *fyzika* – zdroje zvuku, ladička, akustika
- *chemie* – materiály hudebních nástrojů a vyplývající vlastnosti
- *výtvarná výchova* – podnět pro tvorbu, vyjádření nálad, doprovod k výtvarnému vyjádření (módní přehlídka, divadlo s maskami, stínové divadlo), vyjádření hry na hudební nástroj, barevné převedení hudby (orfismus), rytmizace kresby, výroba zvukových nástrojů
- *tělesná výchova* – cvičení s hudbou
- *křesťanská výchova* – písně s křesťanskou tematikou

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Vedeme žáky k uvědomování si hodnoty spolupráce, vzájemného respektování a pomoci - především při společné práci jako např. skupinové referování na dané téma nebo společný zpěv písně a tvorba aranžmá. U žáků rozvíjíme dovednosti pro pozitivní naladění mysli (poslech, sledování), základní rysy kreativity (referáty, projekty individuální i skupinové) a dovednosti pro kooperaci (tvoření souzvuků, rytmů apod.).

Výchova demokratického občana

Rozvíjíme a podporujeme u žáka komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti - při všech činnostech kdy má žák možnost představit vlastní vizi nebo náhled na danou problematiku. Na různých příkladech poukazujeme na kulturní události, které souvisejí s uvědoměním si žáka jako občana demokratického státu (blues, spirituál, protest song ad.).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Zdůrazňujeme evropské a globální dimenze ve vývoji hudby. Zabýváme se evropskou kulturou a vedeme žáka k pochopení jejího přínosu a návazností z hlediska historie i současnosti (evropské kulturní dědictví, současná evropská hudební scéna ad.).

Multikulturní výchova - MV

Učíme žáky uplatňovat principy slušného chování (základní morální normy) a významu mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti (tolerance, empatie, lidská solidarita) Hudba různých národů, etnická hudba, world music, styly spojené s názorovými hnutími jako např. reggae, punk, beat ad.

Mediální výchova

Učíme žáky zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z různých médií - především při realizaci samostatných projektů, referátů apod. Vedeme žáky k efektivnímu vyhledávání nových informací, rozvíjíme u nich schopnost rozeznat jejich hodnotu a využít je v praxi např.

hudba v běžných „kamenných“ médiích – rádio, televize, hudba na internetu – co je legální a nelegální pokud jde o výskyt a zacházení s hudbou. Seznamujeme žáky s video a audio technikou, formáty a zakláními zásadami práce s nimi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, třídit a využívat získané informace
- učíme žáky číst noty
- vedeme je k užívání odborné terminologie
- seznamujeme žáky s životopisy a díly významných autorů

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, aby měli žáci možnost pojmout jejich řešení originálním způsobem

Kompetence komunikativní

- učíme žáky souvisle a srozumitelně vyjadřovat jejich názory
- učíme žáky komunikovat mezi sebou navzájem a respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového vyučování při řešení některých úkolů a podporujeme vzájemnou pomoc a kooperaci mezi žáky
- učíme žáky hodnotit hudební projev svůj vlastní i ostatních
- navozujeme situace, které vedou k posílení sebedůvěry i pocitu zodpovědnosti žáků

Kompetence občanské

- učíme žáky poznávat umělecká díla českých autorů

Kompetence pracovní

- vštěpujeme žákům základní pracovní návyky
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svěřené pomůcky a hudební nástroje
- vedeme žáky k dodržování a upevňování zásad bezpečného chování

V rámci předmětu hudební výchova nabízíme žákům následující soutěže a exkurze:

- soutěže: Zlatý zvonek – hudební přehlídka I. stupně,
Akce II. stupně nabízející volný prostor – hudba, zpěv, tanec, divadlo
- hudební doprovod při mších sv.: příprava hudebního doprovodu k bohoslužbám na I. i II. stupni
- exkurze: Rádio Haná – mixážní pult, studio, výroba pořadů, střih, vysílání,
Studentský klub 15 minut – živé vystoupení, audiovizuální technika, produkce koncertů apod. akcí, mikrofon, inteligentní světla DMX technologie apod.